



COVID-19: Milyen intézkedések kellenek a károk minimalizálásához?

7. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

Takács Szabolcs miniszteri biztos: Mindenkinek érdeke a jövőbeni legszorosabb EU-brit kereskedelmi kapcsolatrendszer kialakítása.....	3
ÁFA-szám igénylése az Egyesült Királyságban.....	6

AKTUÁLIS

COVID-19: milyen intézkedések kellenek a veszteség minimalizálásához, a gyors újrakezdéshez?	7
Az MGYOSZ javaslatai a járvány okozta gazdasági válság kezeléséhez	11
November 11: új korszak a járvány kezelésében.....	12
Új szabályozás a távmunkára	12
Vendéglátás, szabadidős ágazat: novemberben mentesség a munkáltatói adóterhek alól	13
Öt százalékra csökken a kiszállított ételek áfája a zárvatartás idejére	14

NAPIRENDEN

Európai Unió: A vilá járvány új hulláma miatt a fokozódó bizonytalanság megszakítja a gazdaság élénkülését	15
Magyarország: itt is módosult a nyári előrejelzés	16
KSH: az előző negyedévhez képest 11,3 százalékkal nőtt a gazdaság teljesítménye	17
Pénzügyminisztérium: a magyar gazdaság helyreálló képessége kitűnő	18

EURÓPAI UNIÓ

Az uniós fogyasztóvédelmi politika jövőjéhez EU-stratégia készül	19
Fontosak a digitális megoldások az oktatásban	19

KÖNYVJELZŐ

A globális civilizáció megteremtésének víziója	20
---	----

A MAGYAR GYÁRIPAR
az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok
Országos Szövetsége

Szerkesztő: Kocsi Ilona

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout és képszerkesztés: Csávás Viktória

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193



Kocsi Ilona, a Magyar Gyáripar szerkesztője

Joggal feltételezhetjük, hogy
innen már csak felfelé vezet
az út. A prognózisok ezt jel-
zik a következő évekre. Igaz,
előre mentegetőznek is:...

Zűrzavaros világ,
bizonytalan prognózisok

Rég volt ilyen zavaros a világ. Újra támadásba lendült a COVID-vírus, zűrzavarossá vált az amerikai elnökválasztás, e sorok írásakor még bizonytalan kimenetelű a Brexit, és jogállamisági vétó kilátásba helyezése zilálja szét az amúgy is gyenge lábakon álló Európai Unió sorokat. Ez utóbbinak ráadásul aktív szereplői vagyunk, míg a többinek „csak” elszenvedői.

Az egyre nagyobb bizonytalanság a gazdaságot is sújtja. Az Európai Unió őszi előrejelzéséből az derül ki, hogy sem az euróövezetben, sem az EU-ban nem várható, hogy a gazdasági teljesítmény 2022 végéig visszaálljon a pandémiát megelőző szintre. Az Európai Unió egészének gazdasága idén 7,4 százalékkal zsugorodik, a magyar „csak” 6,5 százalékkal. A járványügyi helyzetből adódóan az előrejelzést rendkívül nagyfokú bizonytalanság és kockázatok övezik. Elvesztett a gyors kilábalás reménye, pedig tavasszal még sokan jósoltak egy V alakú fejlődési pályát. Most inkább a W jön szóba, vagy inkább az L-forma... (14. oldal)

A járvány második hullámának erősödése Magyarországon is új helyzetet teremtett: a kormány váltott, s ha teljes karantént nem is vezetett be, de korlátozott kijárást igen, és éttermek, szabadidős létesítmények zárnak be kényszerűen. Ahogy Gál Pál Zoltán, a VIMOSZ elnöke fogalmaz: „A turizmust gyakorlatilag betiltották.” (7. oldal) Ilyen helyzetben a túléléshez nélkülözhetetlen a kormányzati segítség. Kérdésünkben az MGYOSZ néhány szakmai tagszervezetének vezetőjét kérdeztük, szerintük milyen intézkedésekkel lehetne a veszteséget minimalizálni. Figyelemreméltó az a néhány felvillantott példa, amely a válság tolvagyűrűző hatását érzékelteti. Hitték volna, hogy a turizmus leállása például az egyedi cipőgyártókat is sújtja? Vagy hogy a COVID-áldozatok között ott az ortopéd cipőgyártás is? Dr. Kokasné Dr. Palicska Lívia helyzetértékeléséből kiderül, hogy miért. Éppen ezért hangsúlyozza: „További és átfogó segítség kell, nemcsak egy-egy szem előtt lévő terület kiemelése, támogatása.” (9. oldal) Horváth Miklós, a Magyar Külgazdasági Szövetség elnöke így fogalmaz: „Minden segítség jól jöhet a vállalatoknak, de csak azután, hogy a munkaerő megőrzését sikerül megoldani.” Így indokolja véleményét: „Amikor a vállalatok munkaerő megtartó bértámogatást kérnek, akkor nemcsak a jelenre, de a jövőre is gondolnak. Hogy mi lesz akkor, ha véget ér ez a vírusos rémálom, és újra normalizálódhat az élet. Újra lesznek megrendelések, amelyeket gyorsan, jó minőségben teljesíteni kell. Kivel, ha most gazdasági kényszerből szélnek eresztik az embereket?” (8. oldal)

A járvány mellett Európát a Brexit is elbizonytalanítja. Ahogy Takács Szabolcs miniszteri biztos fogalmaz a Magyar Gyáriparnak: „Mindenkinek érdeke a lehető legszorosabb jövőbeni EU-brit kereskedelmi kapcsolatrendszer kialakítása”. (3. oldal) Ehhez képest még nincs megállapodás. Legalábbis e jegyzet írásakor, az interjú készítésekor még nem volt...

Szóval: zűrzavaros időköt élünk. Joggal feltételezhetjük, hogy innen már csak felfelé vezet az út. A prognózisok ezt jelzik a következő évekre. Igaz, előre mentegetőznek is: annyira bizonytalan minden... Mintha azt mondanák: a tévedés jogát fenntartjuk...

TAKÁCS SZABOLCS

MINISZTERI BIZTOS:

Mindenkinek érdeke a jövőbeni legszorosabb EU-brit kereskedelmi kapcsolatrendszer kialakítása



Bízunk abban, hogy az Egyesült Királyság – ahogy azt a brit kormány képviselői több alkalommal elmondták – valóban csak az EU-t hagyja el, de Európát nem – hangsúlyozta Takács Szabolcs a Magyar Gyáriparnak adott interjúban. Az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésének (Brexit) Magyarországot érintő külpolitikai és külgazdasági hatásai kezelésének összehangolásáért felelős miniszteri biztos online előadást tartott az MGYOSZ elnökségének, és válaszolt a kapcsolódó kérdésekre.

Magyar Gyáripár: December 31-én lejár a 11 hónapos átmeneti időszak, ami alatt az Európai Uniónak és az Egyesült Királyságnak megegyezésre kellene jutnia arról, milyen feltételekkel folytatódhatnak a két fél közötti gazdasági kapcsolatok. Október végéig meg kellett volna állapodni, hogy a felkészülésre is legyen idő. Ez nem történt meg, bár a tárgyalások sem álltak le. Ön szerint mi lehet e történet vége?

Takács Szabolcs: Az Egyesült Királyság 2020. január 31-én rendezett módon kilépett az Európai Unióból, az átmeneti időszak végéig azonban nem következik be érzékelhető változás az állampolgárok és a vállalatok életében. 2021. január 1-től egy széles körű, átfogó partnerségi egyezménynek kellene rendezie az EU és a szigetország viszonyát, amelynek részét képezné egy szabadkeres-

kedelmi megállapodás. Az ezzel kapcsolatos egyeztetések 2020 márciusában kezdődtek, az uniós tagállamok képviseletében ezúttal is az Európai Bizottság tárgyal az Egyesült Királysággal. A magyar nemzeti érdek egy vámoktól és kvótáktól mentes szabadkereskedelmi egyezmény, amely segít mérsékelni a Brexit negatív gazdasági hatásait. Bár az eredetileg tervezett október végi időpontig valóban nem sikerült megegyezésre jutni a britekkel, az EU főtárgyalója, Michel Barnier jelenleg is lát még esélyt a megállapodásra, a tárgyalások folyamatosan zajlanak. Elviekben november közepe az a végső időpont, ameddig meg kellene születnie az egyezménynek, hogy a ratifikációs folyamat év végéig mindkét oldalon lefolytatható legyen. Továbbra is megvan tehát az esély a megállapodásra, de a vállalatoknak



Takács Szabolcs,
Brexit-ügyi miniszteri biztos

Továbbra is megvan az esély a megállapodásra, de a vállalatoknak fel kell készülniük arra az eshetőségre is, hogy nem lesz alkalmazható kereskedelmi egyezmény az EU és az Egyesült Királyság között 2021. januártól

fel kell készülniük arra az eshetőségre is, hogy nem lesz alkalmazható kereskedelmi egyezmény az EU és az Egyesült Királyság között 2021. január-tól. A tárgyalásokat ebben az esetben is folytathatják a felek, de jövő év elejétől egy ideig bizonyosan vámok is életbe lépnének a kereskedelemben.

Melyek azok a vitás pontok, amelyekben még nem tudtak megállapodni?

T.Sz.: Arról szerencsére nincs vita az EU és London között, hogy egy szabadkereskedelmi megállapodást kellene megkötni, amely biztosítja a vámmentességet. Három érzékeny kérdés miatt haladtak lassan a tárgyalások az utóbbi hónapokban. Ezek egyike a versenysemlegesség témaköre: az EU azt szeretné, ha a földrajzi közelség és a gazdasági kapcsolatok szorossága miatt az Egyesült Királyság a jövőben is igazodna az uniós szabályokhoz az állami támogatások, a munkaügyi és szociális védelem, a környezetvédelem, illetve az adózás területén. Ezt az igényt a brit kormánynak nehéz teljesíteni, mivel a Brexit hazai támogatóinak egyik fő érve épp a szuverenitás visszaszerzése volt Brüsszeltől, illetve a függetlenedés az uniós normáktól. A második problémás pont a halászat, amely nem gazdasági, hanem elsősorban politikai okokból került a középpontba a tárgyalások során. Az erről folytatott vita nem csak az Egyesült Királyságban szimbolikus jelentőségű, hanem több nyugati uniós tagállam számára is. Végezetül, nézeteltérések vannak arról, hogy a kialakítandó megállapodásba milyen vitarendezési eljárást szükséges beilleszteni. A brit kormány elutasítja az EU Bíróságának szerepét, míg az uniós főtárgyaló egy átfogó vitarendezési mechanizmus kialakítását szorgalmazza. Mindhárom területen vannak megoldási javaslatok és lehetőségek az asztalon, a megoldás kialakítása nem csak a jogi szempontokon, hanem a politikai akaraton és a kölcsönös kompromisszumkészégen is múlik majd.

A kompromisszumkésztséget nagyban befolyásolhatja, ki mit veszítene azon, ha megállapodás nélkül válna ki Nagy-Britannia az EU-ból? Melyik oldalon várható nagyobb veszteség?

T.Sz.: Ha megnézzük a rendelkezésre álló adatokat, akkor valóban egyértelműnek tűnik, hogy mindenki érdeke a lehető legszorosabb jövőbeni EU-brit kereskedelmi kapcsolatrendszer kialakítása. Az Egyesült Királyság az EU második, a világ hatodik leg-

nagyobb gazdasága, egyben Magyarország 12. legfontosabb kereskedelmi partnere. A tárgyalások téje azonban London számára nagyobb, hiszen az áruexport és -import tekintetében az Egyesült Királyság részese-dése 14,9% és 10% az EU-n belül, míg a brit export és -import 43%, illetve 51%-a bonyolódott az EU-val 2019-ben. A tárgyalások során, illetve az egész Brexit-folyamatban ugyanakkor kezdettől fogva erős politikai hangok voltak jelen, számos esetben kulturális, társadalmi különbségek is kiütözköztek. A londoni kormány hangsúlyozza, hogy amennyiben az EU nem veszi figyelembe London igényeit, akkor kész a megállapodás elmaradására, a brit vállalati szféra pedig már több különböző alkalommal felkészült egy ilyen negatív eshetőségre. Az Egyesült Királyság ezen felül szabadkereskedelmi tárgyalásokat kezdett a világgazdaság több meghatározó szereplőjével, ideértve Japánt és az Egyesült Államokat, amelyekről jelentős előnyöket remél. Bár az adatok egyelőre azt mutatják, hogy a Brexit gazdaságilag – rövidtávon legalábbis – nem lesz hasznos az Egyesült Királyságnak, a szigetország nemzetközi kapcsolatrendszere és elismertsége vitathatatlan, ami sikeres jövőbeni építkezéshez vezethet. Ez lenne Magyarország érdeke is, mivel úgy látjuk, hogy egy erős és prosperáló Egyesült Királyság nélkül nem létezhet erős Európa.

Az együttműködés keretrendszere mindenképpen más lesz januártól, akár lesz megállapodás, akár nem. Vegyük sorra, mi lesz akkor, ha lesz megállapodás?

T.Sz.: Mindenekelőtt fontos megemlíteni, hogy a 2020. február 1-én hatályba lépett kilépési egyezmény rendezi az állampolgárok jogainak megőrzését, a felek közti pénzügyi elszámolást, az Írország és Észak-Írország közti kemény határ elkerülését, valamint az uniós szinten oltalmat élvező szellemi tulajdonjogok további védelmét az Egyesült Királyságban, beleértve a földrajzi eredetnevekre. A kilépési megállapodás biztosítja a további tartózkodási jogot az EU területén élő brit állampolgárok számára is. Ezek az eredmények már függetlenek a jelenleg zajló tárgyalásoktól. Amennyiben létrejön egy szabadkereskedelmi megállapodás az EU és az Egyesült Királyság között, az mindenképpen jó hír a hazai vállalatok számára, hiszen nem lesznek vámok a kereskedelemben. Fontosnak tartom ugyanakkor felhívni a figyelmet, hogy az Egyesült Királyság mindenképpen elhagyja a belső piacot, így va-

lamennyi forgatókönyv esetén lesz vám eljárás, azaz sor kerül az áruk vámkezelésére. Az átmeneti időszak lejártá után ezért az Egyesült Királysággal üzleti kapcsolatban álló vállalatoknak változásokkal kell szembenézniük abban az esetben is, ha végül megszületik egy szabadkereskedelmi megállapodás.

És ha nem lesz megállapodás, akkor mire készüljön az Európai Unió?

T.Sz.: Amennyiben nem jön létre szabadkereskedelmi megállapodás az átmeneti időszak végéig, az EU és az Egyesült Királyság közötti kereskedelmi kapcsolatok a mostani és belső piaci alapokról áthelyeződnek a WTO-szabályokra. Ebben az esetben újból vámok kerülnek bevezetésre, illetve vámeljárásra kerül sor. A brit kormány már közzétette a 2021. január 1-től alkalmazott vámtarifákat, amelyek az uniós tagállamokkal, így Magyarországgal való kereskedelmet akkor érintik, ha nem jön létre a megállapodás a jövőbeni kapcsolatokról. A vámokat az Egyesült Királyság várhatóan fokozatosan, három lépcsőben, 2021. június 30-ig vezetné be. A szükséges információk elérhetők a magyar kormány Brexitrel foglalkozó honlapján a <https://brexit.kormany.hu> címen, emellett miniszteri biztosi feladatkörömben ezekről tájékoztattam a hazai kereskedelmi kamarákat, gazdasági ernyőszervezeteket és fuvarozó szervezeteket. A Külgazdasági és Külügyminisztérium Brexit hatásaiért felelős miniszteri biztosaként folyamatosan kapcsolatot tartok a magyar vállalkozásokkal, illetve a hazai gazdasági érdekképviselőkkel.

Az egész huzavonából persze, a magyar vállalatokat leginkább az érdekli, másfél hónappal az év vége előtt ők mire készüljenek? Lazítsák a brit kapcsolataikat, vagy tartásák meg, mert esetleg vámokkal is megéri az üzlet?

T.Sz.: A Brexit lehetséges következményeit a hazai vállalati szféra egy jelentős hányada már betervezte, részben még 2019-ben, a brit kilépés hivatalos dátuma előtt. Úgy látom, a fő kihívást – valamennyi szereplő, így a hazai cégek számára is – az évek óta húzódó bizonytalanság jelenti, mivel még most sem látható biztosan, hogy lesz-e vámmentességet biztosító megállapodás az EU és az Egyesült Királyság között 2021. január 1. után. Ha lesz is megegyezés, a vámeljárás az adminisztratív terhek megnövekedésével jár majd, ezáltal költségemelkedést eredményezhet. Meg kell azonban

jegyezni, hogy az Egyesült Királyság minden forgatókönyv esetén Magyarország legnagyobb EU-n kívüli kereskedelmi partnere marad, ezért a hazai vállalatokat ezúton is biztatni szeretném brit kapcsolataik fenntartására és további erősítésére.

Milyen gyakorlati tanácsokat adna a magyar vállalatoknak, melyek vagy már üzletelnek brit cégekkel, vagy a terveik között szerepelt ez?

T.Sz.: Mindenekelőtt érdemes megemlíteni, hogy Magyarország – és Közép-Európa egésze – nem tartozik a negatív gazdasági hatásoknak leginkább kitett uniós tagállamok közé. A megállapodás elmaradása természetesen a magyar exportot is negatívan érintené, de a becsült negatív nemzeti GDP hatás bőven alatta marad az EU egészére az OECD által előrejelzett körülbelül 1%-os visszaesésnek. A megállapodás elmaradása esetén a hazai árukereskedelemben a leginkább kitett szektorok közé az elektronika, a járműipar és egészségipar, valamint az élelmiszeripar tartozik. Elsősorban azon hazai cégek számára jelenthet nehézséget az átállás, amelyek még nem rendelkeznek tapasztalattal az EU-n kívüli, azaz a harmadik országokkal való export-import eljárások terén; az ő felkészülésük tehát kiemelten fontos.

A COVID-19 járvány meggyengítette a világ gazdaságát. Hallható olyan vélemény is, mely szerint az általános válságban a Brexit már nem oszt, nem szoroz, nincs nagy jelentősége. Mások viszont a rossz példa terjedésétől tartanak, ami tovább gyengítené az amúgyis gondokkal küzdő Európai Uniót.

T.Sz.: Magyarország érdeke egy erős Európai Unió, amihez elengedhetetlen egy sikeres és Európához minél több szálon kapcsolódó Egyesült Királyság. Fontos jövőbeni együttműködési területnek tartjuk a biztonság- és védelempolitikát, emellett számítottunk arra, hogy London erős transzatlanti kapcsolatrendszere továbbra is hozzájárul majd az európai kontinens stabilitásához. A magyar és a brit érdekek megegyeznek egy számunkra kiemelten fontos kérdésben is, a nyugat-balkáni országok uniós csatlakozása tekintetében. Ezért is bízunk abban, hogy az Egyesült Királyság – ahogy azt a brit kormány képviselői több alkalommal elmondták – valóban csak az EU-t hagyja el, de nem Európát.

MOODY'S: MÁRIS KOMOLY KÁROKAT OKOZOTT A BREXIT

Máris komoly károkat okozott a brit gazdaságnak az EU-tagság megszűnése (Brexit), pedig Nagy-Britannia még nem is vált ki teljesen az Európai Unióval akadálytalan kereskedelmi forgalmat biztosító gazdasági viszonyrendszerből és a közös szabályozói környezetből – áll a Moody's Investors Service október 22-én Londonban ismertetett tanulmányában, melyet az MTI közölt. A nemzetközi hitelminősítő közölte: modellszámításai azt mutatják, hogy a brit hazai össztermék (GDP) az idei első negyedév végén – vagyis a koronavírus-járvány elhatalmasodása előtti utolsó időszak végéig – is már legalább 2,5 százalékkal volt alacsonyabb annál a szintnél, amelyet a brit gazdaság a Brexit-folyamat nélkül elérhetett volna. A Moody's szerint ez azt jelenti, hogy a brit GDP-növekedés ütemét a kilépésről döntő 2016-os népszavazás és az idei év eleje között minden negyedévben csaknem negyed százalékponttal lassították a Brexithöz kötődő hatások. A cég becslései szerint a brit gazdaság halmozott növekedése 2016 második negyedéve és 2020 első negyedéve között reálértéken 5,8 százalékkal lett volna a Brexit nélkül, ehelyett azonban a tényleges növekedés ebben az időszakban nem haladta meg a 3,2 százalékot.

ÁFA-szám igénylése az Egyesült Királyságban

A kormány Brexittel kapcsolatos honlapján olvashatók az aktuális tudnivalók az Egyesült Királyság EU-ból való kilépéséről, illetve az ezzel kapcsolatos információk, tanácsok, vállalatoknak és magánszemélyeknek egyaránt. Emellett több adótanácsadó is publikál hasznos információkat, kifejezetten az üzleti szektor számára. Az alábbiakban a VGD Hungary felkészítő anyagát közöljük.

A azoknak a magyar társaságoknak, amelyeknek eddig különböző ÁFA-könnyítések (pl. vevői készlet, háromszög-egyszerűsítés, távértékesítés stb.) eredményeképpen nem kellett adószámot igényelni az Egyesült Királyságban, 2021. január 1-jétől – amennyiben nem történik ezzel ellentétes megállapodás – minden bizonnyal igényelni kell majd. Pontosabban, az üzleti tevékenységük zavartalan folytatása érdekében az említett dátumra már el kell készülnie az egyesült királysági adószámuknak, ami azt jelenti, hogy az érintett magyar cégeknek az igénylési folyamatot a napokban el kell kezdeniük.

Szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy az Egyesült Királyság négy jól elkülöníthető terület (Anglia, Wales, Skócia és Észak-Írország) összessége, így előfordulhat, hogy a különböző területek más és más ÁFA-szabályokkal operálnak, így azok a magyar társaságok, amelyek nemcsak angliai cégekkel állnak kapcsolatban, feltétlenül tájékozódjanak már az adószám igénylési folyamat során a rájuk vonatkozó, esetlegesen speciális ÁFA- és vámszabályokról.

Egy egyesült királysági adószám természetesen egyúttal ÁFA-bevallások beadásával is jár majd az Egyesült Királyságban, némi könnyebbég, hogy a UK és az EU vonatkozásában az EU összesítő nyilatkozattal (Magyarországon ez az A60-as nyomtatvány) nem kell majd foglalkozni.

Az Egyesült Királyságban újonnan regisztrált magyar cégek által az Egyesült Királyságban meg-

fizetett ÁFA természetesen – a helyi szabályok szerint – levonható / visszaigényelhető lesz, de az érintett magyar cégek által eddig megszokott móddal ellentétben nem az ún. ELEKÁFA nyomtatvány használatával, hanem az egyesült királysági ÁFA-bevallásokon keresztül. Ennek egyik pozitív hozadéka, hogy az ÁFA összege hamarabb kiutalásra kerül, nem kell megvárni minden évben szeptember 30-át.

Az adószám igénylésével párhuzamosan érdemes lehet felülvizsgálni az egyesült királysági partnerekkel, valamint a fuvarozócégekkel kötött szerződéseket, átgondolni más – a változások tükrében kedvezőbb – fuvarparitások használatát. Az ÁFA-bevallások elkészítését és benyújtását, ideértve az esetlegesen felmerülő adókockázatok feltárását és kizárását is, érdemes a helyi szabályokat maradéktalanul ismerő egyesült királysági adótanácsadó cégekre bízni, amely azonban rendszeres (havi / negyedévi) extra költséget jelent majd a társaságok számára. Végül, de nem utolsósorban fel kell készíteni a társaság saját költségait – könyvelőket, fuvarszervezőket, kapcsolattartókat – a Brexit okozta változásokra.

A fentiekből is látható módon sok teendővel jár, illetve következménnyel már maga az egyesült királysági adószám igénylése is, s akkor a regisztráció lépéseiről, illetve a szükséges dokumentumokról (azok elkészítéséről, beszerzéséről) még nem is ejtettünk szót. A határidő közeleg, így nem érdemes tovább halogatni az előkészületeket.

COVID-19:

milyen intézkedések kellenek a veszteség minimalizálásához, a gyors újrakezdéshez?

Átfogó támogatáscsomag kell a koronavírus-járvány második hullámának kezeléséhez a gazdaságban, ám ezen belül is a legfontosabb a munkaerő megtartásának segítése – többek között ez derül ki a novemberi körkérdésünkre adott válaszokból. Az MGYOSZ négy szakmai szervezetének vezetőjét arról kérdeztük, mi kell ahhoz, hogy a magyar gazdaság a lehető legkisebb veszteséggel vészelve át a járványt, s hogy utána gyorsan újra magára találjon.

Gál Pál Zoltán: A turizmust gyakorlatilag betiltották, szükséges a támogatás

Üdvözljük, hogy a jövőben az ételek kiszállításának áfája 5 százalékra csökken. Ez nagy segítség lehet az éttermeknek, amelyek bezárni kényszerültek. Úgy véljük, az egész turisztikai ágazatnak egy kiszámítható, előre tervezhető támogatáscsomag kellene a járvány idejére, hiszen az e területen vállalkozók önhibájukon kívül kerültek egyik napról a másikra nehéz helyzetbe. A turizmust gyakorlatilag betiltották – a járvány kényszerítette ki e lépést –, így ellehetlenedett sok vállalkozás, szükséges a központi támogatás. Ez lehet bértámogatás, járulékkedvezmény, és minden olyan lépés, amely a munka-

erő-megtartását, a cégek túlélését segíti elő – mondta a Magyar Gyáripar körkérdésére Gál Pál Zoltán.

Az MTI-nek nyilatkozva a VIMOSZ elnöke kifejtette: az éttermek egy része a bezárás helyett inkább az ételkiszállítást választja a járvány miatti korlátozások időszakában; logisztikai problémát a működés átállása nem okoz, a karácsonyi időszak esetleges kiesése azonban nagyon súlyosan érintené az ágazatot. Az éttermek a járvány tavaszi, első hullámában már megfelelő tapasztalatot szereztek az ételkiszállításban, így várhatóan sem logisztikai, sem felkészülési problémát nem okoz a november 11-től hatályos szigorítás.



Gál Pál Zoltán, a Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége (VIMOSZ, az MGYOSZ tagszervezete) elnöke, a Jet Travel ügyvezetője

„Az egész turisztikai ágazatnak egy kiszámítható, előre tervezhető támogatáscsomag kellene a járvány idejére, hiszen az e területen vállalkozók önhibájukon kívül kerültek egyik napról a másikra nehéz helyzetbe”

Az a nagy kérdés Gál Pál Zoltán szerint, hogy karácsonykor újranyithatnak-e majd az éttermek országszerte. A kormány ugyan most ezzel számol, de ha mégis kiesik a hagyományosan jelentős forgalmat adó ünnepi időszak a vendéglátás idei árbevételéből, az „nagyon súlyosan érintené” az ágazatot. A most bejelentett támogatás ahhoz kevés lenne, hogy a túlélést biztosítsa - fejtette ki.

December elején derül ki, hogy ki milyen üzleti modellt választott, ideiglenesen vagy véglegesen bezárja-e az éttermét a vakcina megjelenéséig, esetleg ételkiszállítással tovább üzemel. A bezárás és újranyitás is pénzbe kerül, és nem biztos, hogy ezt a költséget az ideiglenes támogatások képesek ellensúlyozni.

Eddig sem volt kedvező az ágazat helyzete, hiszen a turizmus visszaesésével a vidéki vendéglátás idei árbevétele az első háromnegyed évben jelentősen csökkent az egy évvel korábbihoz képest, a budapesti éttermeknél pedig még ennél is rosszabb volt a helyzet. Gál Pál Zoltán emlékeztetett arra, hogy az idej tervek elkészítésénél az üzemeltetők nem kalkulálhattak a novemberi bezárással; így ágazati szinten 50 százalék felett eshet vissza a forgalom az előző évhez képest 2020-ban. Az egyhónapos bezárás éves szinten nagyjából 8 százalékos visszaesést okoz. Az éttermek bíznak benne, hogy a karácsonyi-szilveszteri időszakban újra nyitva lehetnek – mondta az MTI-nek Gál Pál Zoltán.

Horváth Miklós: Minden segítség jól jöhet a vállalatoknak, de csak azután, hogy a munkaerő megőrzését sikerül megoldani

Sokféle elemzés jelent meg arról, milyen támogatással lehet a cégeket a leghatékonyabban segíteni most, a vírusválság második hullámánál. A kormány sok eszközt bevetett, ám szerintem nem kellene az anyagi erőket szétforgácsolni. Meggyőződésem, hogy a vállalatok elsőpró többsége vallja azt, amit én is gondolok: most a legfontosabb és a leghatásosabb segítség az, amely a munkaerő megtartását segíti. A cégek legnagyobb értéke ugyanis a sok év alatt összerakott, felépített csapat, amely képzett, ösztönözött, lojális. Nélkülük nincs gyors visszarendeződés. Tehát amikor a vállalatok munkaerő megtartó bértámogatást kérnek, akkor nemcsak a jelenre, de a jövőre is gondolnak. Hogy mi lesz akkor, ha véget ér ez a vírusos rémálom, és újra normalizálódhat az élet. Újra lesznek megrendelések, amelyeket gyorsan, jó minőségben teljesíteni kell. Kívél, ha most gazdasági kényszerből szélnek eresztik az embereket?

Nem véletlenül terjed az un. Kurzarbeit-megoldás sok európai országban. A kormányok bértámogatást adnak, hogy a vállalatok meg tudják tartani a dolgozóikat. A kormányok sem önzetlenül teszik ezt. Tudják, hogy a gazdasági trend megfordításához erős vállalatokra lesz szükség. Olyanokra, amelyek a válság után nem szétzilált sorok rendezésével lesznek elfoglalva, hanem azonnal felpörögnek. Vagyis a munkabér-támogatás folytatása, erősítése makrogazdasági érdek



Horváth Miklós, a Magyar Külgazdasági Szövetség (az MGYOSZ tagszervezete) elnöke, a Ventura Zrt. tulajdonos vezérigazgatója

„A munkaadók nem hagyhatják figyelmen kívül a home office-t, pedig sokuk fejében talán még mindig az az ideális dolgozó, aki szem előtt van, azaz a főnök láthatja, hogyan dolgozik”

is. Sőt, szerintem most ez a legfontosabb feladat. Azokat a cégeket kell segíteni, amelyek képesek az azonnali újraindulásra, felpörgésre. Hogy milyen ismérvek alapján lehet besorolni a vállalatokat a felpörgő, stagnáló, vagy éppen csődbe menő kategóriába, az egy alapos elemzés után eldönthető.

Fontos, hogy legyen a vállalatoknak túlélési stratégiájuk. Lehet, hogy ehhez fejleszteni kell a mostani nehéz helyzetben is, meg a hatékonyság növelése is napirendre kerülhet, a korszerűsítésről, digitalizációról nem beszélve, ám mindezek semmit sem érnek majd, ha nem lesz a működtetéshez megfelelő, szakképzett, lojális ember. Tehát minden segítség jól jöhet a vállalatoknak, de csak azután, hogy a munkaerő megőrzését sikerül megoldani.

Dr. Kokasné Dr. Palicska Lívია: További és átfogó segítség kell, nemcsak egy-egy szem előtt lévő terület kiemelése, támogatása

Jó iránynak tartjuk, hogy a kormány 5 százalékra csökkentette az ételszállítás forgalmi adóját. Rögtön az jutott eszembe, hogy régóta szeretnénk volna ezt mi is a magyar kézműves termékeknél. Sok, a mi szövetségünkbe tartozó kkv foglalkozik ilyen tevékenységgel, kreatívak, eredetiek, ám a mostani válságban rászorulnak a segítségre. Hasonló csökkentést szeretnénk a gyógyászati segédeszközök gyártói is (pl. az ortopédiai lábbeli, gyógyszeripar stb.). Vagy a környezetvédelem, a fenntarthatóság követelményei szerint működő – s erről tanúsítvánnyal rendelkező cégek túlélését is célszerű lenne támogatni. A divatiparba áramló 10 milliárdos fejlesztési forrásnak sok tagvállalatunk örül, más kérdés, hogy majd hányan lesznek képesek igénybe venni. De minden felcsillanó lehetőséget üdvözlünk, mert az ágazatban válság előtt is voltak jövedelmezőségi gondok, most ezek – elegendő munka hiányában – hatványozottan jelentkezhetnek.

November 11-én tartottuk a TEX2GREEN on-

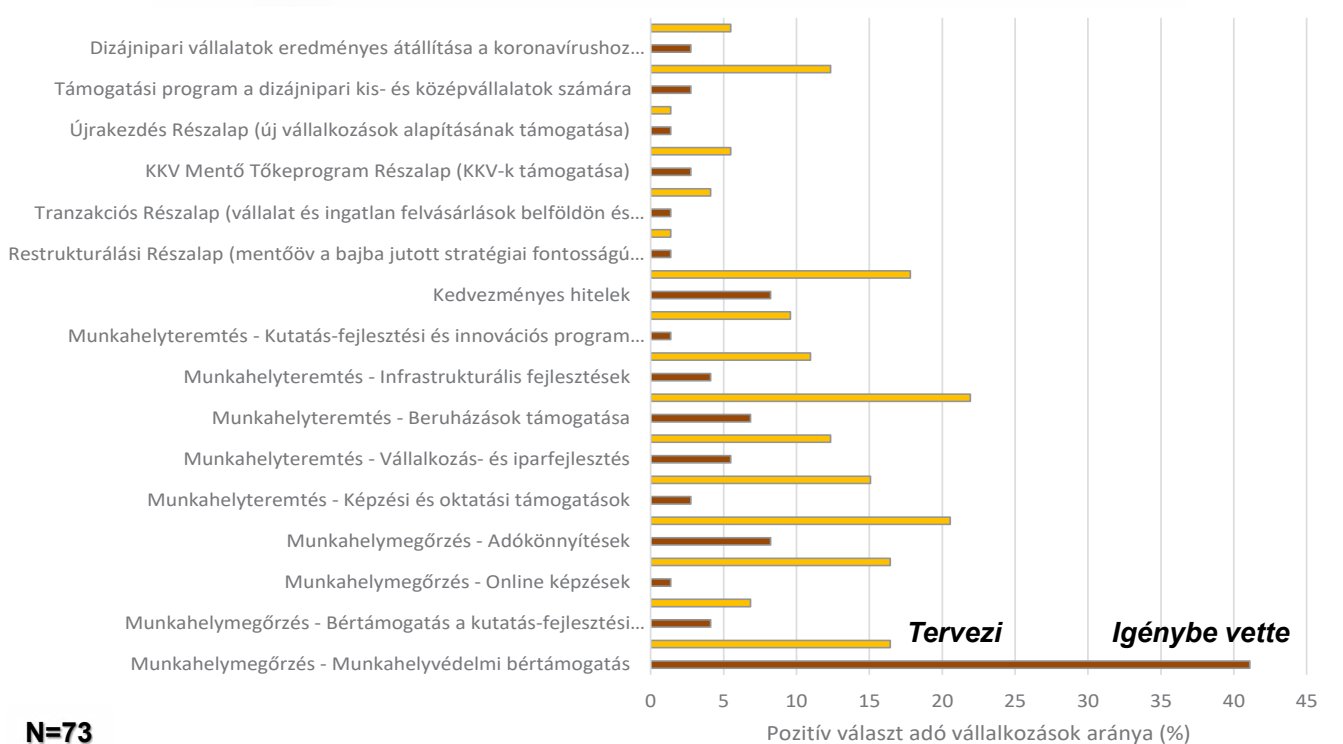
line konferenciánkat, ahol a könnyűipar helyzetét, jövőjét jártuk körül. Dr. Molnár Ernő, a debreceni egyetem adjunktusa előadásában egy kérdőíves felmérést ismertetett, amely a koronavírus ágazati hatásait járta körbe. Igaz, nem reprezentatív a felmérés, hiszen csak 73 vállalat válaszolt a kérdésekre, mégis figyelemre méltó az eredmény. Például az, hogy a kormány gazdaságvédelmi akciótervében kínált támogatásokból a munkahelyvédelmi bértámogatást vették a legtöbben igénybe, vagy tervezik igénybe venni. Fontos az adókedvezmény, a kedvezményes beruházási hitel, de a munkahelyvédelmi bértámogatást a válaszolók több mint 40 százaléka igénybe vette és úgy 17 százalékuk tervezi ezt. Vagyis ezt a támogatási formát folytatni kell, erre van a legnagyobb igény.

A könnyűipari ágazatba sok terület tartozik, sok egyedi problémával. Mindenkit másként sújt a koronavírus-előidézte válság. Arra bizonyára kevesen gondolnak, hogy a szállodák bezárása milyen tovagyrűző hatással jár. A tisztítókról



Dr. Kokasné Dr. Palicska Lívია, a Magyar Könnyűipari Szövetség (az MGYOSZ tagszervezete) elnöke, az Innovatext Zrt. vezérigazgatója

Kérjük, jelölje az alábbi, Kormány gazdaságvédelmi akcióterve által kínált lehetőségeket, melye(ke)t az Ön vállalata igénybe vett, vagy igénybe fogja venni!



**„Minden felcsil-
lanó lehetőséget
üdvözlünk, mert
az ágazatban vál-
ság előtt is voltak
jövedelmezőségi
gondok, most ezek
– elegendő munka
hiányában – hat-
ványozottan jelent-
kezhetnek”**

például soha senki nem beszél. Pedig sokan közülük szállodák szolgáltatói, ők mossák, tisztítják a hotelek textiljeit. Ha nincs vendég, nincs mit mosni. A szállodák kapnak némi támogatást. A november 8-a előtt lefoglalt szobák árának 80 százalékát. A háttér-szolgáltatók semmit nem kapnak. Pedig ők is munka nélkül maradnak. A turizmus elmaradásának „áldozatai” például a kézműves cipőgyártók is. Az egyedi termék drága, nagyrészt külföldi turisták voltak a vásárlói. Így most gyakorlatilag munka nélkül maradtak. Egyik mestercipész pártoló tagunk mesélt arról is, hogy nemcsak ezen az ágon sújtja őket a járvány. Ők ortopéd cipőt is gyártanak, de mivel az ortopéd orvosok is besegítenek a COVID-betegek gyógyításába, elmaradnak a rendelések, így a cipőfelírások is. Ez azt jelenti, hogy a gyártóknak nincs munkájuk. Az ő esetében az a nagy gond

most, hogy tavasszal felvette a munkabértámogatást, amivel vállalta, hogy a 6 hónapos támogatás után még három hónapig alkalmazza az embereket. De miből fizesse őket, ha most még rosszabb a helyzet, mint tavasszal volt? Jó lenne meghosszabbítani a bértámogatást, és a 3 hónapos kötelező pluszfoglalkoztatást így késsőbbre halasztani. Az ortopéd cipőknél egyébként már a járvány előtt is súlyos volt a helyzet. A gyártók 2010-es árakon kénytelenek dolgozni, s már évek óta küzdenek azért, hogy a valóságos költségekhez igazodjanak az árak. Úgy 100 gyártóról van szó. Nem sok, ha makrogazdasági aspektusból nézzük, ám ha csődbe mennek, sok ezer embert érinthet, hogy nem lesznek ortopéd cipők. Ezért hangsúlyozom, átfogó megoldás kell, a kapcsolódó területek se maradjanak ki a kormányzati támogatásból.

Vámos György: Eddig annyit vásároltunk a boltban, mint korábban

Akarácsonyi bevásárlások előtt és a koronavírus járvány második hulláma közepette az a kérdés, vajon megkapaszkodik-e a kereskedelem, vagy kényszerű okok miatt lejjebb csúszik. Az első három negyedév mérlege ugyanis azt mutatja, hogy az év eleji növekedés, majd a márciusi nagy spájzolás után elszenvedett áprilisi és májusi zuhanásokat követően az élelmiszerüzletek, drogériák, gyógyszertárak forgalma még emelkedett is a korábbi évhez képest valamelyest, ugyanakkor egyes iparcikkekben kevesebb fogyott, emellett üzemanyagokból sem tankoltunk annyit, mint korábban. Mindezek eredménye összességében pedig a tavalyihoz hasonló nagyságú (volumenű) vásárlás.

A vásárlók május óta maszkot kötelesek viselni az üzletekben, így azért körülményesebb a költekezés, az éjszakai kijárási tilalom a non-stop boltok piacát korlátozza, de a járvány elleni védekezés intézkedéseit el kell fogadni. A maszkviselést pedig szigorúan ellenőrzik is a hatóságok, ráadásul a kereskedő is felelősségre vonható, ha nem tesz meg minden tőle elvárhatót a szabálytalan kód vásárlóval szemben. Néhány üzletet már be is zártak. Be kell látni, első az emberek egészsége, büntetni pedig azt büntetik, aki súlyosan vét a szabályok ellen. És nem zárható ki további intézkedés sem, ha súlyosbodik a járványhelyzet.

A KSH adatai szerint egyes iparcikkek áruterületeken jelentős mértékű a visszaesés, ami kedve-

zöten előjel karácsony előtt. A legnagyobb visszaesés a ruházati piacon figyelhető meg, amely 25%-os. De könyvekből, játékokból, egyes műszaki cikkekben is kevesebb fogy, mint korábban.

A november a Black Friday időszak, a webáruházak pedig eddig is felfelé húzták a kereskedelem mérlegét, ez az év hátralévő időszakában is várható. A növekedés üteme már szeptemberben gyorsult, feltehetően a járvány miatt, a nyári hónapok 20-25%-os ütemével szemben 36% volt a havi megugrás.

Karácsony előtt is óvatosabb vásárlókra lehet számítani az üzletekben, de a szokásos megugrás az ünnepi asztalra valókból és ajándékokból nem marad el, ugyanakkor mértéke visszafogottabb lesz a korábbiaknál.

A gazdaság egészében 6-7%-os visszaesés várható 2020-ban. A családi költekezésben ennél kisebb lesz az elmaradás, ami annak is köszönhető, hogy a háztartásokat a hitelmoratórium védte a legnehezebb helyzetbe kerülők körében.

A kereskedelemnek is gondja, hasonlóan sok más területhez, hogy a kis- és középvállalkozások támogatása szűk, ezért ők rendkívül nehéz piaci helyzetbe sodródtak. Nagyobb súlyú, célzott támogatás hiányában többen fogják végleg lehúzni a redőnyt, mint eddig. A kormányfő november 8-án jelezte, hogy cél a kkv kör támogatása, így bízunk abban, hogy ebből a kereskedelemnek is jut majd.



Vámos György,
az Országos Kereskedelmi
Szövetség (OKSZ) főtítkára

**„Nagyobb súlyú,
célzott támogatás
hiányában többen
fogják végleg lehú-
zni a redőnyt, mint
eddig. A kormányfő
november 8-án je-
lezte, hogy cél a kkv
kör támogatása, így
bízunk abban, hogy
ebből a kereskede-
lemnek is jut majd.”**

Az MGYOSZ javaslatai a járvány okozta gazdasági válság kezeléséhez

A tagvállalatainktól, illetve az egyes ágazatokat képviselő tagszövetségeinktől (építőipar, gépipar, gyógyszeripar, vegyipar, könnyűipar, kereskedelem, idegenforgalom, vendéglátás, gépjármű-kereskedelem, nyomdaipar és egyéb ágazatok) érkező jelzések nyomán szövetségünk elnöksége az alábbiakban foglalja össze a járvány okozta helyzet kezelésére, illetve a károk enyhítésére tett javaslatait.

Bár vannak ágazatok, amelyek keresletét növelte a krízishelyzet, illetve vannak olyan szektorok, ahol viszonylagos stabilitás érzékelhető, azonban a gazdaság széles körében súlyos gondok mutatkoznak. Határozott véleményünk szerint a kormánynak és a nemzetgazdaságnak fel kell készülnie olyan kimenetekre is, ahol a szokásos működés csak 2021 második felére, vagy akár csak 2022 elejére áll helyre.

Ezért a járvány által okozott válság hatékony kezelése kettős igényt támaszt: egyrészt azonnali, rugalmas intézkedéseket, másrészt a hosszú távú gazdaságpolitikai célok és eszközök melletti elköteleződést, a nemzetközi versenyképesség folyamatos, kiemelten tudásbázisú javítását.

A KÖVETKEZŐ RÖVID TÁVÚ INTÉZKEDÉSEKET JAVASOLJUK:

- a tavasszal bevezetett, a K+F dolgozók munkahelyének megtartására hivatott támogatási rendszer folytatását a válsággal erősen érintett ágazatokban, struktúrákban, ennek bürokratikus elemeinek csökkentése mellett.
- egyszerűsíteni és új intézkedésekkel széles körben elérhetővé tenni a hatóságoknál a vállalkozások számára egyes digitális eljárásokat, ezzel megerősítve az elektronikus kommunikációs megoldások használatát.
- a gazdasági szereplők pénzügyi stabi-

litása érdekében erősíteni az állami és önkormányzati kifizetések biztonságát, illetve jelentősen csökkenteni ezek határidejét. Ugyanezen okból a lehető leg-rövidebb idő alatt biztosítani a jogszerűen visszaigényelt áfa kifizetését.

- a korábbiakban már jól működő járulék-, adóelengedések ismételt bevezetését a leginkább érintett vállalati kör vonatkozásában (a jogosultsági kritériumok minél szélesebb körű előzetes egyeztetése alapján). Megvizsgálni a befizetések elengedésének és moratóriumának (átütemezésének) kombinálását.
- A szükséges módosításokkal (jogosultak köre) újra felkészülni a korábban működtetett „kurzarbeit” rendszerének bevezetésére, figyelembe véve az eddigi tapasztalatokat is. 2021 első két negyedévére fel kell készülni egy feldolgozóipari (különös tekintettel az autóparrára) visszaesésre.
- A közcélú beruházásoknál két szempontot fontosnak tartunk figyelembe venni:
- A válság ideje alatt is legyenek az önkormányzatoknak forrásaik, mert a kis- és középméretű, sokszor helyi cégeknek ez a munkák egy fontos forrása.
- A válság az államháztartáson jókora középtávú léket üt, ezért az állam által finanszírozott beruházásoknál a belátható időn belüli mérhető pozitív cash-flow hatás (bevételek növekedése, kiadások csökkenése) legyen fontos döntési tényező.

VÁLTOZATLAN, DE EGYRE NAGYOBB HANGSÚLYT IGÉNYLŐ HOSSZABB TÁVÚ CÉLOK:

- Az állam működésének további digitalizációja, illetve a már meglévő lehetőségek szélesebb körű alkalmazása nagyban hozzájárulhat a már megkezdődött adminisztráció-csökkentés felgyorsításához. A pénztárgépes-, a számlázási- illetve az autópályadíj rendszer bevezetésével mind a kormányzat, mind a felhasználói oldal bizonyította, hogy megvan az alapja ambiciózus célok kitűzésének az állampolgárok, a vállalatok és az állam érintkezési felületének gyors digitalizálásához.

- A szakképzési rendszer gyorsabb adaptálása a digitális forradalomhoz és a továbbtanulásra, folyamatos továbbképzésre való felkészítés. A szakképzési alap rugalmasabb felhasználásának biztosítása a kisebb vállalkozások mozgásterének növelésére.
- A munkavállalói mobilitás elősegítése egyebek mellett lakhatási programokkal. Hosszútávon fenntartható, realista regionális politika, biztosítva a magas szintű humán ellátást egy hosszútávon fenntartható településszerkezetben.
- Az állam azzal is segítse a vállalkozásokat, hogy a bejelentett intézkedések részletei haladéktalanul kerüljenek rendeletben, jogszabályban megfogalmazásra.
- A szabályozások hatályban tartásának ideje vegye figyelembe a beruházások kifizetési idejét.
- A magyar vállalati szerkezet egyre erősödő, több irányú duális jellegének az enyhítése. Egyrészt a multinacionális cégek és a hazai tulajdonú középvállalatok közötti hatékonysági szakadék csökkentésének elősegítése, másrészt a nemzetközi gazdaság működésébe integrált (jelentős részben külföldi tulajdonú) vállalati kör és a kizárólag hazai piaci igényeket kielégítő vállalati kör közeliítése, ezek alapján a magyar gazdaság erősebb nemzetközi integrációja és így a növekedési kilátások javítása.
- A magyar vállalati szerkezet töredezettségének az enyhítése, a felvásárlások, összeolvadások motiválása a kis- és középvállalati körben így is növelve a nemzetközi piacra lépés esélyeit.
- A munkát terhelő járulékok reális, az előre definiált makrogazdasági pályához kötött ütemezett jövőbeli csökkentése.

Az MGYOSZ mindezekben a kérdésekben csak úgy, mint eddig is kész rugalmasan egyeztetéseket folytatni a kormányzat illetékeseivel.

Budapest, 2020. november 18.

Munkaadók és Gyáriparosok
Országos Szövetsége

NOVEMBER 11: új korszak a járvány kezelésében

2020. november 11-én 0 órakor új időszak kezdődött a COVID-19 járvány második hullámának kezelésében. A kormány szigorú korlátozó intézkedéseket vezetett be, a járvány továbbterjedésének blokkolására. Emellett rugalmasabbá válnak a távmunka szabályai, és öt százalékra csökkent a kiszállított ételek áfája.

Néhány példa november 11-e 0 órakor életbe lépett változásokról:

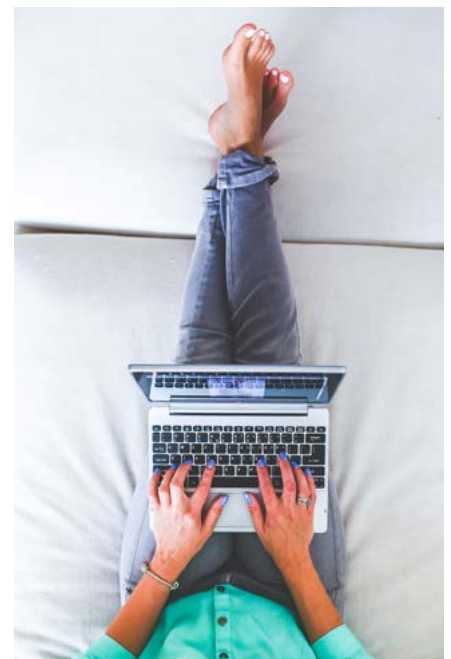
- A koronavírus elleni védekezés érdekében november 11-től kijárási tilalom lép életbe este 8 és reggel 5 óra között. Munkavégzés esetén lehetőség van az ez alóli mentességre, ezt azonban igazolni kell.
- Minden gyülekezés és rendezvény tilos.
- Bezárnak az éttermek, kivéve az üzemi jellegűek, házhoz szállítani azonban lehet.
- Az üzleteknek és a fodrászatoknak, illetve az egyéb kisipari szolgáltatásoknak este 7-kor be kell zárniuk.
- A szállodák csak üzleti utazókat fogadhatnak, turistákat nem.
- Családi összejöveteleken, magánrendezvényeken legfeljebb tíz fő vehet részt.
- Esküvőket csak lakodalom nélkül lehet megtartani. Az egyházi és polgári szertartásokon csak a lebonyolításban részt vevők, illetve a családtagok közül a szülők, a testvérek és a tanúk vehetnek részt.
- Temetéseket legfeljebb 50 fővel tarthatnak.
- Sportrendezvényeket csak zárt kapuk mögött lehet rendezni. Szabadtéren az egyéni sportolást engedik, azonban az amatőr csapatsport tilos.
- A szabadidős létesítményeket, fitness-termekeket, fedett uszodákat, színházakat, múzeumokat, állatkerteket be kell zárni.
- A felsőoktatás csak online formában működhet, és bezárnak a felsőoktatási kollégiumok is. A középiskolákban 8. osztály fölött digitális oktatásra térnek át. A bölcsődék, óvodák és általános iskolák a 14 év alattiak számára nyitva maradnak.
- A kórházi, a bölcsődei dolgozókat, illetve a pedagógusokat ezentúl hetente célzottan tesztelik koronavírus gyors-tesztel.

Új szabályozás a távmunkára

Új kormányrendelet szabályozza a távmunkavégzést, melynek elsődleges célja, hogy a távmunkavégzés olyan feltételek mentén történjen, amelyben a munkáltató és munkavállaló kölcsönösen megállapodnak. A megállapodásokat a veszélyhelyzet idejére, tehát egyelőre 2021. február 8-ig terjedő tartamra lehet megkötöni, és ugyanezen ideig van lehetőség a távmunkavégzéssel kapcsolatos és igazolás nélkül adható adómentes költségtérítés megfizetésére is.

ARéti, Várszegi és Társai Ügyvédi Iroda PwC Legal szakértő ügyvédei összefoglalták a legfőbb tudnivalókat a vonatkozó kormányrendeletéről:

- A kormányrendelet előírja, hogy a munkavédelmi törvény távmunkavégzésre vonatkozó speciális szabályait nem kell alkalmazni a veszélyhelyzet tartama alatt.
- Ennek alapján nem kötelező a munkavállaló által biztosított eszközök előzetes kockázatértékelése. Elegendő, ha a munkáltató tájékoztatást ad a biztonságos otthoni munkavégzés szabályairól, ilyenek például az asztalra, székre, megfelelő világításra vonatkozó előírások ismertetése.
- A jogszabály külön nem nevesíti, azonban a PwC Legal szakértő ügyvédek álláspontja szerint a munkáltató és munkavállaló között létrejövő megállapodásának írásban kell történnie.



- Ez a gyakorlatban munkaszerződést, vagy munkaszerződés-módosítást, illetőleg egyedi megállapodást jelent.
- A távmunkavégzési megállapodás legfőbb elemei a távmunkavégzés keretében történő foglalkoztatás tényének rögzítése, a felek által biztosított munkaeszközök köre, a költségtérítés mértéke, valamint a munkarend meghatározása.
- A kormányrendelet értelmében távmunkavégzés esetén lehetőség van a

ténylegesen távmunkával töltött napok arányában adómentes költségtérítést nyújtani a munkavállalók számára.

- A kormányrendelet továbbra sem írja elő, hogy a költségtérítést a munkáltatónak kötelezően adnia kell-e vagy sem. Erre a munka törvénykönyve ad választ, amely előírja, hogy a munkavégzéssel kapcsolatos indokolt költségeket a munkáltatónak meg kell fizetnie.

„Álláspontunk szerint különösen a fentiekben hivatkozott munkavédelmi normák, illetve költségtérítési szabályok miatt célszerű a meglévő szabályok kiegészítése, módosítása, illetve az egyedi szerződések megkötése. Ha a munkavállalók már most is otthon végzik munkájukat, úgy lehetőség van az elektronikus úton történő szerződéskötésre is” – mondja dr. Szűcs László, a Réti, Várszegi és Társai Ügyvédi Iroda PwC Legal szakértő ügyvédje.



Vendéglátás, szabadidős ágazat: novemberben mentesség a munkáltatói adóterhek alól

A vendéglátásban és a szabadidős ágazatban működő vállalkozásokat mentesítette a kormány a munkáltatói adóterhek megfizetése alól – tájékoztatta Izer Norbert, a Pénzügyminisztérium adóügyekért felelős államtitkára az MTI-t.

A kedvezmény igénybevételéhez nincs szükség külön kérelem, vagy nyilatkozat benyújtására, az érintetteknek elegendő lesz a havi adó- és járulékbevallásukban az erre a célra kialakított mezőket egyszerűen bejelölniük.

A novemberről szóló bevallást, december 12-ig kell elküldeni, és az adót is addig az időpontig kell megfizetni. A tárca számításai szerint csaknem 15 ezer vállalkozást érint a munkáltatói terhek alóli mentesülés, az érintetteknek az adóügyi könnyítés révén összes-

ségében 5 milliárd forint adót nem kell megfizetniük – összegezett Izer Norbert.

Az államtitkár felidézte, hogy a kormány azonnali bértámogatási és adóügyi segítségről döntött azon ágazatok esetében, amelyeket a november 11-től elrendelt kijárási tilalom és egyéb korlátozások súlyosan érintenek. A vendéglátás, szabadidő-ágazatba tartozó vállalkozások novemberben mentesülnek a foglalkoztatási terhek megfizetése alól – emelte ki Izer Norbert.

Az érintett vállalkozásoknak nem kell megfizetniük a novemberi szociális hozzájárulási adót, szakképzési hozzájárulást és a rehabilitációs hozzájárulás arányos összegét. A novemberre

vonatkozó rehabilitációs hozzájárulás mentesség az éves adóbevallásban érvényesíthető – jegyezte meg az államtitkár.

A kedvezményt azok a vállalkozások vehetik igénybe, amelyeknek 2020. május 10. és november 10. közötti bevételének legalább a 30 százaléka a (veszélyhelyzet ideje alatt egyes gazdaságvédelmi intézkedésekről szóló 485/2020. kormányrendeletben felsorolt) vendéglátás, szabadidő tevékenységből származott. Másrészt a veszélyhelyzet ellenére az állami adóügyi segítségnek köszönhetően nem bocsájtja el alkalmazottját a cég, harmadrészt a munkavállalója novemberi bérét is kifizeti.



Öt százalékra csökken a kiszállított ételek áfája a zárva tartás idejére

Öt százalékra csökken a kiszállított ételek áfája az eddigi 27 százalékról az éttermek zárvatartásának átmeneti időszakára – ismertette Guller Zoltán, a Magyar Turisztikai Ügynökség (MTÜ) vezérigazgatója Facebook-oldalán a kormány intézkedését. E szabályozás 2021. február 8-ig lesz érvényes.

Az adómérték csökkentését a kiszállításra nem lehet alkalmazni, ezért a számlát meg kell osztani, a szállítás díja 27 százalékos áfával terhelt tétel. A vendéglátóhelyekre nem vonatkozik az este hét órás bezárás, onnan este 8 után is házhoz lehet szállítani az ételleket-italokat – sorolta.

Guller Zoltán kiemelte: a kormány újabb intézkedéseket hozott, amelyekkel az ágazat túlélését segíti. Ezek között megismételte, hogy az állam, a Magyar Turisztikai Ügynökség (MTÜ) megtéríti a szállodák november 8-ig beérkezett, a zárás utáni 30 napra vonatkozó foglalások értékének 80 százalékát. Ennek feltétele, hogy a munkavállalókat ne bocsássák el, és a dolgozók megkapják a fizetésüket erre az időszakra. Az éttermek működhetnek házhoz szállítással, az ott dolgozóknak az állam átvállalta a munkabér 50 százalékát és a járulékfizetését – ismertette. Mindez jelentős segítség az ágazatban tevékenykedő cégeknek és munkavállalóknak a vezérigazgató értékelése szerint.

Felidézte, minden magyarországi szállás-

helynek kötelező volt regisztrálni már több mint tíz hónapja a Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központba (NTAK). Ez a rendszer novemberre közel egymillió vendégéjszakát mutat, amelyet a szálláshelyek rögzítettek be. A szolgáltatók önbevallása alapján még az idén kifizeti az MTÜ az NTAK-ba rögzített ár 80 százalékát mindenkinek – közölte.

A járulékfizetési kötelezettséget felfüggesztette a kormány a szabadidős és szórakoztató tevékenységet végző szolgáltatók számára is, akiknek a dolgozóik után erre a 30 napra szintén nem kell járulékot fizetni. Hozzátette: ebbe a csoportba tartoznak mások mellett a mozik, színházak, múzeumok, állatkertek, sportlétesítmények, edzőtermek, konferenciák és bemutatók, a szórakoztatóiparban dolgozók.

Hatályba lépett az az utazásszervezőket érintő intézkedés is, miszerint a vagyoni biztosítékot a 2019-es lezárt forgalmuknak csak az 50 százaléka után kell megfizetni. Mivel a 2019-es év erősebb volt, mint az idejei lesz. Ez a kisebb utazási irodáknak óriási lehetőség az életben maradáshoz – értékelte.

MTI



Guller Zoltán, a Magyar Turisztikai Ügynökség vezérigazgatója

EURÓPAI UNIÓ:

A világjárvány új hulláma miatt a fokozódó bizonytalanság megszakítja a gazdaság élénkülését

Sem az euróövezetben, sem az EU-ban nem várható, hogy a gazdasági teljesítmény 2022 végére visszaálljon a pandémiát megelőző szintre – fogalmazta meg az Európai Unió az őszi prognózisában. Az Európai Unió egészének gazdasága idén 7,4 százalékkal zsugorodik, 2021-ben 4,1 százalékos, 2022-ben pedig 3,0 százalékos bővülést érhet el. Magyarországon az idén a GDP 6,5 százalékkal csökkenthet.

A koronavírus-járvány hatalmas csapást mért a globális és az uniós gazdaságra, és rendkívül súlyos társadalmi-gazdasági következményekkel jár. Az európai gazdasági tevékenység az év első felében komoly sokkhatásnak volt kitéve, majd a harmadik negyedévben – a járvány megfékezésére irányuló intézkedések fokozatos megszüntetésének köszönhetően – újjult erőre kapott. A pandémia elmúlt hetekben tapasztalt ismételt felerősödése azonban zavarokat kelt, mivel a nemzeti hatóságok új népegészségügyi intézkedéseket vezetnek be a járvány terjedésének megfékezésére. A járványügyi helyzetből adódóan az előrejelzés távlatában a növekedési előrejelzéseket rendkívül nagy fokú bizonytalanság és kockázatok övezik.

FÉLBESZAKADT ÉS HIÁNYOS HELYREÁLLÍTÁS

A 2020. őszi gazdasági előrejelzés szerint az euróövezet gazdasága 2020-ban 7,8%-kal zsugorodik, majd 2021-ben 4,2%-os, 2022-ben pedig 3%-os növekedést ér el. Az EU gazdasága tekintetében az előrejelzés 2020-ban 7,4%-os zsugorodást, majd 2021-ben 4,1%-os, 2022-ben pedig 3%-os bővülést helyez kilátásba. A 2020. nyári gazdasági előrejelzéshez képest mind az euróövezet, mind az EU tekintetében 2020-ra

valamivel magasabbak, 2021-re pedig alacsonyabbak a növekedési előrejelzések. Sem az euróövezetben, sem az EU-ban nem várható, hogy a gazdasági teljesítmény 2022 végére visszaálljon a pandémiát megelőző szintre.

A világjárvány meglehetősen eltérő gazdasági következményekkel járt az EU-n belül, és a helyreállítási kilátások is hasonlóan nagy szórást mutatnak. Ez a vírus terjedését, az annak megfékezése érdekében hozott népegészségügyi intézkedések szigorúságát, a nemzetgazdaságok ágazati összetételét és a nemzeti szakpolitikai választételek hatáskörét tükrözi.

A MUNKANÉLKÜLISÉG NÖVEKEDÉSE VISSZAFOGOTT A GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉG VISSZAESÉSÉHEZ KÉPEST

A munkahelyek megszűnése és a munkanélküliség növekedése számos európai polgár megélhetésére nyomja rá bélyegét. A tagállamok által hozott szakpolitikai intézkedések és az uniós szintű kezdeményezések együttesen segítettek enyhíteni a világjárvány munkaerőpiacokra gyakorolt hatását. A végrehajtott intézkedések példátlan hatóköre – különös tekintettel a csökkentett munkaidős foglalkoztatásra – lehetővé tette, hogy a munkanélküliségi ráta növekedése a gazdasági tevékenység visszaeséséhez ké-

ELVESZETT A GYORS KILÁBALÁS REMÉNYE

„A mostani előrejelzés közzététele egybeesik a pandémia második hullámával, amely még több bizonytalanságot ébreszt, és aláássa a gyors helyreállításhoz fűzött reményeinket. Az EU gazdasági teljesítménye 2022-ig nem fog visszaállni a járvány előtti szintre. Mindazonáltal példa nélküli intézkedésekről állapodtunk meg az emberek és a vállalkozások megsegítése érdekében – hangsúlyozta Valdis Dombrovskis, az emberközpontú gazdaságért felelős ügyvezető alelnök az előrejelzést kommentálva.

pest visszafogott maradjon. A munkanélküliség 2021-ben minden bizonnyal tovább emelkedik, mivel a tagállamok fokozatosan megszüntetik a szükséghelyzeti támogatási intézkedéseket, és új szereplők lépnek be a munkaerőpiacra, de a helyzet a gazdasági helyreállítás előrehaladtával 2022-ben már várhatóan javulni fog.

Az előrejelzés szerint az euróövezeti munkanélküliségi ráta a 2019. évi 7,5%-ról 2020-ban 8,3%-ra, 2021-ben pedig 9,4%-ra emelkedik, majd 2022-ben 8,9%-ra mérséklődik. Az EU egészét tekintve a 2019. évi 6,7% után 2020-ban 7,7%-os, 2021-ben 8,6%-os, 2022-ben pedig 8,0%-os munkanélküliségi rátára lehet számítani.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSI HIÁNY ÉS AZ ÁLLAMADÓSSÁG VÁRHTÓAN EMELKEDIK

Az idei évben EU-szerte az államháztartási hiány jelentős mértékű növekedése várható, mivel egyrészt a gazdaság támogatását célzó rendkívüli szakpolitikai intézkedések, másrészt pedig az automatikus stabilizátorok hatása következtében emelkednek a szociális kiadások és csökkennek az adóbevételek.

Az előrejelzés szerint az euróövezet GDP-arányos összesített államháztartási hiánya a 2019. évi 0,6%-ról 2020-ban körülbelül 8,8%-ra emelkedik, mielőtt 2021-ben 6,4%-ra, 2022-ben pedig 4,7%-ra csökkenne. Ez azt tükrözi, hogy a gazdasági helyzet javulásával párhuzamosan 2021 folyamán a szükséghelyzeti támogatási intézkedések fokozatos megszüntetése várható.

Az államháztartási hiány megugrásával összhangban az előrejelzés azt valószínűsíti, hogy az euróövezet GDP-arányos összesített államadóssága a 2019. évi 85,9%-ról 2020-ban 101,7%-ra, 2021-ben 102,3%-ra, 2022-ben pedig 102,6%-ra nő.

AZ INFLÁCIÓ MÉRSÉKELT MARAD

Az energiaárak zuhanása következtében augusztusban és szeptemberben az általános infláció negatív tartományba került. Az energia és a feldolgozatlan élelmiszerek kivételével minden tételt magában foglaló maginfláció a nyár folyamán szintén jelentősen visszaesett a szolgáltatások – különösen a turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások – és az ipari termékek iránti kereslet megcsappanása miatt. A gyenge kereslet, a

Magyarország: itt is módosult a nyári előrejelzés

A prognózis szerint Magyarországon a tavalyi 4,6 százalékos növekedés után a GDP az idén 6,5 százalékkal csökken, ami fél százalékkal kevesebb a legutóbb, június elején kiadott előrejelzésben közölt adatokhoz képest. Az uniós bizottság nyári prognózisában 2021-re 6 százalékos gazdasági növekedést jelzett, a november 5-i jelentés szerint azonban legfeljebb csak 4 százalékos lesz, illetve 4,5 százalékos 2022-ben. Az infláció várhatóan 3,4 százalékkal alakul idén, jövőre 3,3 százalékkal, míg 2022-re 3 százalékkal lehet.

Az előrejelzés rámutatott, hogy a koronavírus-járvány terjedésének megállítására bevezetett intézkedések negatív hatást gyakoroltak az olyan ipari szektorokra, mint például az autógyártás, és meredek visszaesés következett be az idegenforgalmi ágazatokban is. Amint a korlátozások fokozatos feloldásával az ellátási láncok visszaálltak, a gazdaság tevékenység ismét emelkedésnek indul.

2020 augusztusára a magyarországi ipari termelés és a kiskereskedelmi értékesítés éves szinten csak 2,1, illetve 1,2 százalékkal csökkent. A foglalkoztatás is erősö-

dött, augusztusra éves szinten mindössze 0,4 százalékkal esett vissza. Arra figyelmeztettek azonban, hogy a járvány második hullámával újabb elbocsátások várhatók, így a válságból való kilábalás 2020 utolsó negyedévében megtorpan. Ezzel szemben fokozatos gazdasági erősödés várható a következő években: a fogyasztás 2021-től újra nőni fog a jövedelmekkel együtt. A beruházások üteme helyreáll, mielőtt a válsággal járó bizonytalanság alábbhagy.

Előzetes számítások szerint, a kereskedelmi mérleg javulása várható a 2020-as átmeneti visszaesést követően, a folyó fizetési mérleg hiánya csökkenni fog az elkövetkező években. Az államháztartási hiány 2020-ban, a GDP 8,5 százaléka emelkedik, majd 5,5 százaléka csökken jövőre, mivel a javuló munkaerő-piaci helyzet, a növekvő fogyasztás és a dohánytermékekre vonatkozó magasabb jövedéki adó várhatóan növelni fogja az adóbevételeket. Az államadósság várhatóan meredeken emelkedni fog idén, a 2019-es GDP 65,4 százalékaról 78 százalékra – ismerteti az MTI.

munkaerőpiaci pangás és az erős euróárfolyam leszorítja az árakat.

Az előrejelzés szerint az euróövezetben a harmonizált fogyasztói árindex (HICP) alapján mért infláció 2020-ban átlagosan 0,3% lesz, majd az olajárak stabilizálódásával 2021-ben 1,1%-ra, 2022-ben pedig 1,3%-ra emelkedik. Az EU egészét tekintve 2020-ban 0,7%-os, 2021-ben 1,3%-os és 2022-ben 1,5%-os inflációra van kilátás.

A KILÁTÁSOKAT NAGY FOKÚ BIZONYTALANSÁG ÉS LEFELÉ MUTATÓ KOCKÁZATOK ÖVEZIK

A 2020. őszi gazdasági előrejelzést övező bizonytalanságok és kockázatok továbbra is rendkívül nagyok. A fő kockázat a járványügyi helyzet romlásából ered, amely szigorúbb népegészségügyi intézkedéseket tesz szükségessé, valamint súlyosabb és tartósabb hatást gyakorol a gazdaságra. Ez indokolta a pandémia alakulásának és gazdasági hatásának két – egy kedvezőbb és egy pesszimistább – alternatívájára vonatkozó forgatókönyv-elemzés elvégzését. Emellett fennáll annak a kockázata, hogy a világjárvány által a gazdaságban okozott károk – például a csődök, a tartós munkanélküliség és az ellátási

zavarok – esetleg elmélyülnek és kiterjedtebbé válnak. Ugyancsak hátrányosan érintheti az európai gazdaságot a világgazdaság és a világkereskedelem előre jelzettnél kisebb mértékű javulása, vagy a kereskedelmi feszültségek fokozódása. A pénzügyi piaci stressz kialakulásának lehetősége szintén a lefelé mutató kockázatok közé tartozik.

Pozitív tényezőként ugyanakkor megemlítendő, hogy a NextGenerationEU – vagyis a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközök magában foglaló uniós gazdasági helyreállítási program – valószínűleg a várakozásokat felülmúló lendületet ad majd az uniós gazdaságnak. Ennek az az oka, hogy az előrejelzés csak részben tudta figyelembe venni a vonatkozó kezdeményezések várható előnyeit, mivel jelenleg még kevés információ áll rendelkezésre a nemzeti tervekről. Az előrejelzés alapforgatókönyve szerint az EU és az Egyesült Királyság közötti kereskedelem a legnagyobb kedvezményes elbánásra vonatkozó WTO-szabályokon fog alapulni. Ehhez képest az EU és az Egyesült Királyság közötti kereskedelmi megállapodás létrejötte szintén kedvező hatást gyakorolna az EU gazdaságára 2021-től kezdődően – olvasható az Európai Bizottság magyarországi képviseletének honlapján.

TÁMOGATÓ NEMZETI GAZDASÁG-POLITIKA KELL

„Miután az év első felében tanúi voltunk az EU eddigi legmélyebb recessziójának, nyáron pedig a gazdaság igen erőteljes élénkülésének, a Covid19-esetek újbóli terjedése most derékba törte az európai helyreállítást. A jelenlegi rendkívül bizonytalan helyzetben a nemzeti gazdasági és költségvetési politikáknak támogatónak kell maradniuk, míg a NextGenerationEU-t ebben az évben véglegesíteni kell, hogy 2021 első felében ténylegesen működésbe léphessen” – mondta Paolo Gentiloni gazdaságpolitikai biztos.

KSH: az előző negyedévhez képest 11,3%-kal nőtt a gazdaság teljesítménye

az egy évvel korábbihoz viszonyítva 4,6%-kal csökkent

Magyarország bruttó hazai terméke (GDP) a nyers adatok szerint 4,6 százalékkal, a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint 4,7 százalékkal csökkent a harmadik negyedévben az előző év azonos időszakához viszonyítva - jelentette november 13-án első becslése alapján a Központi Statisztikai Hivatal (KSH). Az első becslés adata jobb az elemzői várakozásoknál, amelyek 5,2 százalékos éves visszaesést prognosztizáltak a harmadik negyedévre az előző negyedévi 13,6 százalék után.

Aharmadik negyedévben megindult a kilábalás a járvány okozta válságból, a második negyedévhez képest 11,3 százalékkal nőtt a gazdaság teljesítménye a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint. A legtöbb nemzetgazdasági ág teljesítménye emelkedett – tette hozzá a KSH. Ezzel a magyar gazdaság kilábalta a technikai recesszióból, mert az előző negyedévhöz képest az első negyedévben

0,4 százalékkal, a másodikban 14,6 százalékkal csökkent a gazdaság teljesítménye. A definíció szerint két egymást követő negyedév negatív növekedési adata jelent technikai recessziót.

A gazdasági teljesítmény éves csökkenését legnagyobb mértékben az információ, kommunikáció, illetve a pénzügyi szolgáltatások növekedése mérsékelte – közölte a hivatal. Az első három negyedévben a nyers adatok szerint

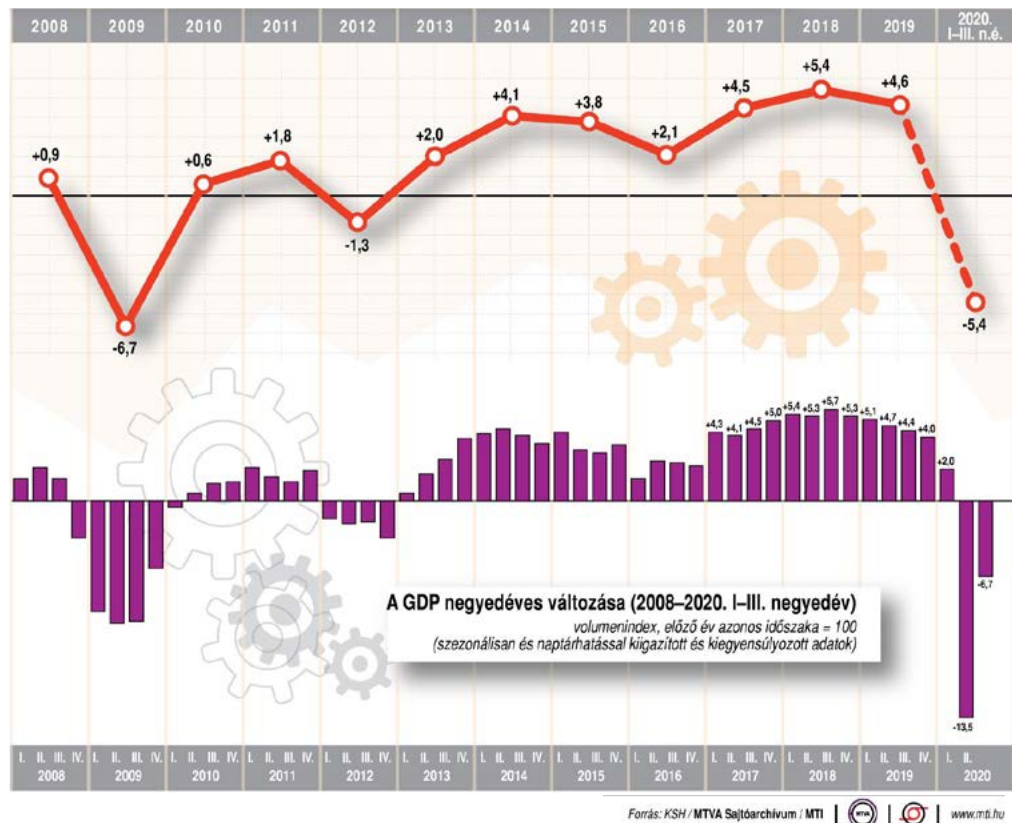
5,6 százalékkal csökkent a nemzetgazdaság teljesítménye az előző év azonos időszakához viszonyítva.

A KSH megjegyezte, hogy a koronavírus okozta járvány miatt kialakult rendkívüli helyzet a gazdasági környezetben olyan gyors változásokat hozott, amelyek egyaránt hatással vannak az adatok minőségére, a becslési módszerek eredményességére és a szezonálisra, ezért a szokásosnál jelentősebb mértékben befolyásolhatják a későbbi revíziók nagyságát.

A statisztikai hivatal ezúttal közölte a jövőre kivetített dinamika építő úgynevezett évesített indexet is, amely az előző negyedévi 46,8 százalékos visszaesés után a harmadik negyedévre 53,5 százalékos növekedést jelez. Az amerikai tájékoztatósi gyakorlatban régóta közzétett index azt mutatja meg, hogy mekkora lenne az éves változás, ha az előző negyedévhez viszonyított negyedéves volumenváltozás négy negyedéven át folytatódna.

A bruttó hazai termék (GDP) változása Magyarországon (2008–2020. I–III. negyedév)

Éves gazdasági növekedés üteme (volumenindex, előző év azonos időszaka = 100, szezonális és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok)



Forrás: KSH / MTVA Sajtóarchívum / MTI | www.mti.hu

Pénzügyminisztérium: a magyar gazdaság helyreálló képessége kitűnő

A Pénzügyminisztérium közleményében hangsúlyozza: a piaci elemzők várakozásainál kedvezőbb adatok alátámasztják, hogy a járvány második hulláma alatt is folytatni kell az adócsökkentésekre és a munkahelyek védelmére épülő gazdaságpolitikát. A magyar gazdaság harmadik negyedévi teljesítménye azt mutatja, hogy a gazdaság egy közel teljes tavaszi lezárást követően is gyorsan helyre tud állni, azaz a helyreálló képessége kitűnő.

Éves összevetésben a járvány hatásai 4,6 százalékkal csökkentették a magyar GDP-t. A gazdasági teljesítményhez a legnagyobb mértékben az információ, kommunikáció és a pénzügyi szolgáltatások növekedése járult hozzá. Ezt támogatta a családok lakáshitel felvételi kedvének javulása is, amit a kormány otthoneremelési programja is ösztönöz. A csökkenés leginkább az építőipari termelés és egyes szolgáltató ágazatok, mint például szállítás, kereskedelem,

turizmus-vendéglátás, szórakoztatás jelentős visszaeséséhez köthető – mutatnak rá.

A gyárleállások következtében az ipari termelés áprilisban érte el mélypontját, azonban ezt követően folyamatosan emelkedett az ágazat kibocsátása, szeptemberben már meghaladta a tavalyi szintet. A májusi visszaesést követően az építőipar is fokozatos kilábalást mutatott, így mélypontjához képest szeptember végéig már 10,9 százalékkal emelkedett a szezonálisan igazított adatok alapján. Biztató továbbá, hogy a nyári hónapokban újraindult a belföldi turizmus és a határok őszi lezárásáig a külföldi vendégek egy része is visszatért.

A Pénzügyminisztérium szerint a magyar gazdaság a novemberi második lezárás után is gyorsan visszatérhet a korábbi növekedési pályára.

A minisztérium becslése szerint idén 6,4 százalékkal eshet vissza a gazdaság teljesítménye, ugyanakkor 2021-re a tárca már 3,5 százalékos növekedést valószínűsít.

MTI

PM-BECSLÉS

A Pénzügyminisztérium becslése szerint idén 6,4 százalékkal eshet vissza a gazdaság teljesítménye, ugyanakkor 2021-re a tárca már 3,5 százalékos növekedést valószínűsít.

Az uniós fogyasztóvédelmi politika jövőjéhez EU-stratégia készül

Az Európai Bizottság új stratégiát mutatott be november 13-án, amely öt kiemelt területre, a zöld- és digitális átállásra, a fogyasztói jogok hatékony érvényesítésére, egyes fogyasztói csoportok sajátos szükségleteire, valamint a nemzetközi együttműködésre összpontosítva vázolja fel a 2020-2025-re szóló uniós fogyasztóvédelmi politika jövőképét.

Az uniós bizottság tájékoztatása szerint a stratégia célja, hogy az európai fogyasztók aktív szerepet kapjanak a zöld- és digitális átállásban.

Mivel a koronavírus okozta világjárvány jelentős kihívások elé állította a fogyasztókat és komoly hatással van a mindennapjukra, a stratégia prioritásokat és kulcsintézkedéseket határoz meg, amelyeket a következő öt évben a tagállamokkal közösen, európai és nemzeti szinten kell végrehajtani. A stratégia többek között magába foglal egy új jogalkotási javaslatot, amelynek célja, hogy a fogyasztók jobb tájékoztatást kapjanak a fenntarthatóságról, és hogy a hatályos jogszabályok igazodjanak a digitális transzformációhoz. Azzal is foglalkozik, hogy miként lehet javítani a fogyasztóvédelmet

és az ellenállóképességet a koronavírus-járvány alatt és azt követően. Ezenkívül a stratégia része egy Kínával közösen kialakítani tervezett termékbiztonsági cselekvési terv is.

Didier Reynders, az Európai Bizottság igazságügyi biztosa a stratégia bemutatásakor azt mondta, mivel az európai fogyasztók a globális változás legfontosabb szereplői, magatartásuk döntőnek bizonyulhat. A fogyasztókat támogatni kell abban, hogy fenntartható döntéseket hozzanak, és minden körülmények között biztosítani kell jogaik védelmét. Az új stratégia olyan intézkedéseket vezet be, amelyek előmozdítják a tisztességes digitális és zöld társadalmat, szem előtt tartva, hogy a fogyasztói magatartás hatása túlmutat az egyes tagállamok határain - emelte ki az uniós biztos.



Fotó: CTBTO

Didier Reynders,
az Európai Bizottság
igazságügyi biztosa

Fontosak a digitális megoldások az oktatásban

A 2020-as jelentés, amely kiemelt hangsúlyt fektet a digitális korban zajló oktatásra és tanulásra, megállapította: annak ellenére, hogy az elmúlt években a tagállamok beruháztak a digitális oktatási és képzési infrastruktúra fejlesztésébe, továbbra is nagy különbségek vannak mind az országok között, mind pedig az egyes országokon belül.

Ellentétben azzal az általános vélekedéssel, miszerint a fiatalok jobban értenek a digitális technikákhoz, sokan közülük nem rendelkeznek megfelelő, vagy alapvető digitális készségekkel sem. A felmérésekben részt vevő országokban a tanulók több mint 15 százalékának nem kielégítőek a digitális készségei. A jelentés

Magyarországra vonatkozóan megállapította, hogy a digitális oktatás további támogatására van szükség a digitális készségek fejlesztése érdekében.

A tájékoztatás szerint a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) adatai azt mutatják, hogy az uniós országokban az alsó középfokú oktatásban dolgozó pedagógusok csak ritkán részesülnek képzésben az információs és kommunikációs technológiák tanítási célú használatáról. Pedig a tanárok szerint nagy szükség lenne szakmai továbbképzésekre.

A bizottsági értékelés rámutat arra is, hogy kihívást jelent a fiatalok felkészítése alapvető ismeretekre. A 15 évesek mintegy húsz százaléka nem rendelkezik kellő szintű

olvasási, matematikai és természettudományos kompetenciákkal ahhoz, hogy teljes mértékben részt vehessen a társadalomban. Tekintettel arra, hogy a társadalmi-gazdasági háttér kihat a tanulók alapvető és digitális készségeik terén elért teljesítményére, rendkívül fontos az oktatás és képzés terén jelentkező hátrányok további kezelése és a tanulók közötti digitális szakadék csökkentése – állapították meg.

A jelentés legfrissebb adatai szerint az uniós tagállamok, felismerve, hogy az oktatásba való megfelelő beruházás hozzájárul a gazdasági növekedéshez és a társadalmi befogadáshoz, közkiadásaiuk hozzávetőlegesen 10 százalékát fordították oktatásra.

MTI

A globális civilizáció megteremtésének víziója

Remek gondolatébresztő! Miközben a világ – vagy nyugati fele? – gyorsulva zuhan az értékválságba, és mind élesebb ellentétek roncsolják, Jin professzor ennek láttán globális léptékben a magasabb társadalmi és emberi értékek felé fordulást javasolja, s az együttműködést egy új, szó szerint felemelő minőség, a globális civilizáció megteremtéséért. Vajon ez 21. századi utópia vagy az alighanem egyedül ésszerű menekülőút? Ki-ki megpróbálhatja ezt megítélni – itt sok gondolatot kap ehhez.

Kiemelést érdemel, biztatásként is, a könyv előadásmódja: ezt a rendkívül nehéz témakört mindenki számára jól érthetően, abszolút világosan tárgyalja, logikus okfejtésekkel, minden mesterkélttség nélkül.

A mondanó: „Ez a könyv egy sürgető kérdésre összpontosít: a globális társadalom átalakulására egymással versengő önálló államok laza füzéréből, amelyek még mindig az ipari korszak szabályait és értékeit követik, egy emberibb és fenntarthatóbb posztindusztriális globális civilizációvá. Jin professzor ennek az átalakulásnak a szükségessége mellett érvel, sőt még útitervet is felkínál ennek végrehajtásához, amelyben hat különböző megközelítési módot ötvöz. A globális civilizáció általa megalkotott fogalma olyan világra utal, amelyben minden szuverén állam megőrizheti a békés együttélést, a koordinált fejlesztést, a társadalmi igazságosságot, az ökológiai egyensúlyt és az ideológiai pluralizmust, hogy boldogabb életet kínálhassanak az egyéneknek és a családoknak, és mindezt képesek legyenek megőrizni az egymást követő generációkon keresztül.” (Idézetek a könyvből, kiemelések tőlem. O.P.)

Igen, az emberben felhorgad az ellenérzés: hányszor láttunk már ilyen szép eszméket, ám mi valósult meg belőlük – a világ konokul (vagy kényszeresen) az ellenkező irányban halad. Csakhogy, korábban sohasem látott léptékű és tempójú, gyorsuló fejlődés közepén vagyunk, s ez két sorsdöntő tényezőt emel ki: a technikai képességeink és velük a lehetőségeink messze nagyobbak minden korábbinál, és belát-



Zhouying Jin:

AZ EMBERISÉG JÖVŐJE
Globális civilizáció és Kína megújulása

Pallas Athéné
Könyvkiadó, 2019

hatatlanul növekszenek. Másrészt, szó szerint örült tempóban nőjük ki az életteret, amelyet a bolygó biztosítani képes, s ez nyilvánvalóan két végkimenetel egyikére vezet: vagy egymás kiszorítására vagy legázolására irányuló törekvések instabil rendszerévé alakul a világ, vagy létrejön valamilyen, ennek kiküszöbölését és vele a túlélést lehetővé tevő globális rendszer szintű megoldás. Ezért ami eddig csak álom, utópia vagy frázis volt, azt a túlélés biztosításának kényszere létrehozható jövővé teheti. Ebből kiindulva érdemes végiggondolni e könyv okfejtését, következtetéseit, javaslatait.

A szerzőről: a Társadalomtudományok Kínai Akadémiájának (TKA) magasrangú kutatója és professzora, a Technológiai Innováció és Stratégiai Kutatások Központjának igazgatója, számos kínai egyetem vendégprofesszora. Az utóbbi 15 évben több mint 20 fontos projektet vezetett, közülük 15-öt a központi kormányzat, minisztérium, a TKA vagy nemzetközi szervezetek kezdeményezték. (Részletesen: <https://worldbusiness.org/fellows/zhouying-jin-ph-d/>)

A 'kínai kapcsolat': „Kína, a már több mint száz éve alvó oroszlán, ébredszik, ami a 21. század fontos tényezője. Ebben a könyvben megkísérlem gondosan feltárni és értékelni hazám megújulás felé vezető nehéz, de reményteljes útját, mint szemléltető példát, amely bemutatja, hogy a fenntartható fejlődés megvalósítható, és hogyan lehet sikerre vinni az ipari civilizáció normáiról a jövőbeni globális civilizáció értékeire történő átállást.”

Dr. Osman Péter